نامه به سردبیر
Letter to the Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره پانزدهم، بهمن ۱۳۹۵، ۱۰۹۲-۱۰۸۹

اهمیت نمایه‌سازی مقالات مجلات پزشکی با توصیف‌گرهای استاندارد

دریافت مقاله: ۹۵/۱۰/۱۳ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۵/۱۰/۱۶ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۵/۱۰/۲۵ پذیرش مقاله: ۹۵/۱۰/۲۹

سردبیر محترم

در حال حاضر، به‌ندرت می‌توان مقاله‌ای را یافت که بدون چکیده و کلیدواژه‌های آن در جایی انتشاریافته باشد. الزام نویسندگان به افزودن کلیدواژه‌ها در انتهای چکیده مقالات با دو هدف عمده صورت می‌گیرد: نخست، آشکار کردن ساختار موضوعی مقاله و دوم، فراهم کردن امکان جستجوی نمایه‌ای [۱]. از طرفی هرچه مؤلفی واژگان کلیدی بهتر و درست‌تری انتخاب کرده باشد، احتمال اینکه مقاله‌اش توسط متخصصان موضوعی خوانده شود، بیشتر خواهد بود [۲]. در تأیید این سخن، Timi اظهار می‌دارد مقاله‌ای که با کلیدواژه‌ای توصیف نشده باشد یا با کلیدواژه‌ای ضعیف انتخاب‌شده باشد، مانند ستاره‌ای گمشده در آسمان است که هرگز هیچ دانشمند یا شاعری به آن اشاره‌ای نخواهد کرد [۳]. به عبارت دیگر، یک انتخاب مناسب از کلیدواژه‌ها است که سبب می‌شود مقاله در مسیر بازیابی به‌ویژه در یک جستجوی آنلاین قرار گیرد [۴]. در واقع، کلیدواژه‌ها بخش جدایی‌ناپذیر مدیریت اسناد از طریق نمایه‌سازی هستند [۵] و نمایه‌سازی صحیح اثر، شالوده‌ای برای سازمان‌دهی و بازیابی دقیق اطلاعات است [۶].

نویسندگان به‌عنوان کسانی که به موضوع مقاله خود اشراف و تسلط کامل دارند، می‌توانند با نمایه‌سازی صحیح، بهترین و مناسب‌ترین واژه‌های نمایه‌ای را برای اثر خود انتخاب کنند [۷]. نمایه‌سازی صحیح به معنی بهره‌گیری از ابزارهایی است که هم نمایه‌ساز و هم جستجوگر بتوانند با غلبه برآشفتگی‌های زبانی، مفاهیم را به یک صورت یکدست به کار ببرند [۸].

نمونه‌ای از این قبیل در آثار حوزه بهداشت و سلامت عبارتند از: شیوه برگردان واژه‌های خارجی (اورولوژی، ارولوژی)، شیوه نگارش نشانه‌های جمع (یاخته‌ها، یاختگان)، پیوسته‌نویسی یا جدانویسی ترکیب‌ها (دندانپزشکی، دندان پزشکی)، صورت‌های مختلف املایی (اتاق عمل، اطاق عمل)، ایهام در معنی کلمه (شیر «لبنیات»، شیر «حیوان»، شیر «لوله آب»)، نام مشهور یا نام علمی (نمک، هیدرات سدیم)، نام فارسی یا نام خارجی رایج (گرفتگی، اسپاسم)، نام‌های مترادف خارجی (نئوپلاسم، کارسینوما) و نام‌های مترادف فارسی (اشعه درمانی، پرتو درمانی).

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-21]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.11.8.3]

اصطلاح‌نامه پزشکی فارسی و اصطلاح‌نامه پزشکی انگلیسی موسوم به MeSH، همان ابزارهای نمایه‌سازی هستند که به‌عنوان راه‌حلی برای وحدت رویه در نگارش آثار حوزه بهداشت و سلامت برای دو زبان فارسی و انگلیسی پدید آمده‌اند. این اصطلاح‌نامه‌ها حاوی مجموعه‌ای از اصطلاحات به نام توصیف‌گر می‌باشند که توسط متخصصان به‌عنوان اصطلاح ارجح بر سایر مترادفات و دیگر اشکال املائی خود، برگزیده شده‌اند. بنابراین به‌منظور یکدستی و وحدت رویه در نمایه‌سازی آثار این حوزه، به نویسندگان مقالات کلیه مجلات دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، از جمله نویسندگان مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان توصیه می‌شود نمایه‌سازی مقالات خود را با توصیف‌گرهای استاندارد انجام دهند. این امر، به‌تدریج منجر به افزایش شمار مقالات استنادشده و به تبع آن، افزایش ضریب تأثیر مجله می‌گردد [۹].

دسترسی به توصیفگرهای اصطلاح‌نامه پزشکی فارسی با درج نشانیhttp://old.nlai.ir/Default.aspx?tabid=1659 مربوط به سایت سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و دسترسی به توصیف‌گرهای اصطلاح‌نامه پزشکی انگلیسی (MeSH) با درج نشانی https://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html مربوط به سایت کتابخانه ملی پزشکی آمریکا، در اینترنت برای هر دو گروه نویسندگان و جستجوگران مقدور است. همه نویسندگانی که اقدام به نگارش مقاله می‌کنند، بر اساس زبان مقاله خود (فارسی یا انگلیسی) می‌توانند به یکی از این دو اصطلاح‌نامه مراجعه کنند.

سیدجواد قاضی‌میرسعید[۱]، فاطمه مسعودی[۲]

۱- دانشیار گروه آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی و عضو مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۲- (نویسنده مسئول) کارشناسی ارشد، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران و کتابدار، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، قم، ایران

تلفن: ۳۷۷۵۸۷۵۸-۰۲۵، دورنگار: ۳۷۷۱۷۶۷۴-۰۲۵ ، پست الکترونیکی: f.masodi@qompl.ir

References

[1] Hamidiyeh M. Keyword. Mahfel. 2012; 1(1): 42-44. [Farsi]

[2] Habibi I, Mirhoseini Z. Writing articles in compliance with the criteria ISI (Institute for Scientific Information). *J Epistemol Libr Inf Sci Inf Technol* 2008; 1(2): 51–62. [Farsi]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-21]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.11.8.3]

[3] Timi JRR. A importância do uso dos descritores nas publicações médicas. *J Vasc Bras* 2005; 4(2): 114–5.

[4] Ng K, Peh W. Effective medical writing. *Singap Med J* 2008; 49(12): 967–9.

[5] Doğan RI, Lu Z. Click-words: learning to predict document keywords from a user perspective. *Bioinformatics* 2010; 26(21): 2767–75.

[6] Sykes J. The value of indexing; Dow Jones Reuters Business Interactive LLC. 2001:1–9.

[7] Bahadori L, Banieghbal N. Adaptation of descriptors and keywords of medical thesis of Tehran University of Medical Science to Persian Medical Thesaurus and Medical Subject Headings. *J Epistemol Libr Inf Sci Inf Technol* 2014; 7(24): 53–68. [Farsi]

[8] Naghneh Esfahani M, Cheshmeh Sohrabi M, Banieghbal N. A comparative study of the Persian and English keywords of theses from the Isfahan University of Medical Sciences with the Thesauruses and Persian Medical Subject Headings and MeSH. *Health Inf Manag* 2013; 9(6): 802–13. [Farsi]

[9] Tedesco AB, Nahas FX, Ferreira LM. The importance of the use of descriptors of the Medical Subject Heading (MeSH) in plastic surgery journals. *Plast Reconstr Surg* 2010; 126(4): 222e.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-21]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.11.8.3]

The Importance of Indexing of Articles in Medical Journals with Standard Descriptors

S.J. Ghazi-Mirsaeid[1], F. Masoudi[2]

Received: 02/01/2017 Sent for Revision: 05/01/2017 Received Revised Manuscript: 14/01/2017 Accepted: 18/01/2017

Today, abstracts and keywords are one of the requirements of writing each article. Keywords will be added at the end of the abstract with the aim of revealing the structure of the article and also provides the possibility to index research. Choosing the best and most appropriate index word is possible with the correct indexing. Proper indexing is the means of taking advantage of the tools that make the indexer and researcher able to apply consistent concepts. Persian Medical thesaurus and English medical thesaurus (MeSH) are used as tools in the proper indexing service.

How to cite this article: Ghazi-Mirsaeid SJ, Masoudi F. The Importance of Indexing of Articles in Medical Journals with Standard Descriptors. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2017; 15(11): 1089-92. [Farsi]

1- Associate Prof. of Medical Library and Information Science Department, Paramedical School and Member of Health Information Management Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2- MSc, Medical Library and Information Science, Paramedical School, Tehran University of Medical Sciences, Tehran and Librarianship, Iran Public Libraries Foundation, Qom, Iran

(Corresponding Author)Tel:(025) 37758758, Fax: (025) 37717674, E-mail: f.masodi@qompl.ir

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-21]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.11.8.3]